

STERRENSCHOOL

HANDLEIDING

**ZET EEN
PUNT ACHTER
ARMOEDE!**

Sterrenschool is een initiatief van
Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen vzw,
in samenwerking met Brugfigurenproject en Perspectief nv.

MEER INFORMATIE?

info@vierdewereldgroepaalst.be
www.vierdewereldgroepaalst.be

TEKST EN PROJECT

Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen vzw

ONTWERP EN ILLUSTRATIES

Bieke Vanhoorne - Studio Bieps

VERANTWOORDELIJK UITGEVER

Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen vzw

Alle rechten voorbehouden. niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt,
door middel van druk, fotokopie of welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van
Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen vzw.

© Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen vzw

INHOUD

WAAROM IS STERRENSCHOOL ONTSTAAN?	4
SPELEN MAAR!	6
Doel van het spel	6
Ter voorbereiding	7
Benodigdheden	8
Hoe het spel spelen?	9
WAT NA HET SPELEN VAN STERRENSCHOOL?	12
HOE EN WIE UITNODIGEN OM STERRENSCHOOL TE SPELEN?	13
Deelnemers vanuit het schoolteam	13
Deelnemende ouders	14
INSPIRATIE KENNISMAKINGSSPELLETJES (STARTTEGEL)	17
BENIEUWD NAAR JULLIE ERVARING!	19

WAAROM IS STERRENSCHOOL ONTSTAAN?

In de Aalsterse Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen vzw (vereniging waar armen het woord nemen) werken we al 25 jaar aan het **recht op onderwijs voor élk kind**. Sinds 2020 zijn we actief als brugfiguur in een aantal kwetsbare buurten, waar we samen met scholen én ouders dagelijks werk maken van dat recht op onderwijs. Als brugfiguur vormen we soms letterlijk een brug tussen school en ouders. Want ja, er is een kloof tussen ouders en scholen, waarvan **onwetendheid over elkaars leefwereld** vaak aan de basis ligt.

Voor veel (kwetsbare) ouders is de schoolwereld ongekend; eigen negatieve schoolervaringen, gebrek aan kennis over de onderwijsstructuur, wantrouwen in de samenleving,... hebben veel impact op hoe zij naar school kijken en school ervaren.

“Voor sommige ouders is de stap groot om naar de leerkracht te gaan uit schrik dat ze niet begrepen worden. Het is jammer dat deze kansen tot ontmoeting verloren gaan.”

Ieder vanuit zijn leefwereld heeft **verwachtingen naar elkaar**, verwachtingen die voor ieder vanuit zijn perspectief evident zijn, maar niet altijd uitgesproken worden. Bij scholen is dat bijvoorbeeld de verwachting dat gezinnen op tijd naar school komen, afspraken naleven, materiaal in orde maken, schoolrekeningen betalen, ondersteuning bieden bij huiswerk thuis,... Ouders verwachten van de school dat ze goed zorg dragen voor hun kind, dat hun kind zich goed voelt op school, dat ze tijd krijgen om vertrouwen op te bouwen.

Op scholen waar ouders en leerkrachten tijd nemen om écht met elkaar in dialoog te gaan, op georganiseerde momenten zoals op een ouderkaffee, een info-avond of oudercontact,... Of op minder formele momenten zoals aan de schoolpoort, open klasmomenten, breng-en haalmomenten in de klas,... zien we dat verwachtingen wél uitgesproken worden naar elkaar en dat zo **begrip groeit voor elkaars leefwereld**.

Zo ontstaan er kansen om samen met school én ouders school te maken; samen nadenken over de organisatie van het oudercontact, afspraken maken over hoe we elkaar het beste kunnen bereiken, samen naar schoolkosten durven kijken,... Door de **stem van ouders én school samen te brengen in een beleidsaanpak op school, maken we écht werk van gelijke onderwijskansen**. Ons spel Sterrenschool wil scholen handvaten aanreiken om dit in de praktijk te brengen.

“Er is veel zinvolle input uit de Sterrenschool gekomen waar de school verder mee aan de slag kan. We willen dit systeem van bevragen verder inbouwen op school.”

Tot slot graag nog een woord van dank aan iedereen die meewerkte aan de Sterrenschool. Bedankt aan onze sponsor Perspectief nv die de concrete uitwerking van het spel waar maakte. Bedankt aan Studio Bieps voor de vormgeving. En uiteraard bedankt aan alle vrijwilligers, ouders in armoede, scholen,... die hun input gaven tijdens de ontwikkeling van het spel.

WE WENSEN JULLIE VEEL SPEELPLEZIER!

SPELEN MAAR!

Doel van het spel

Sterrenschool is een **uitnodiging voor leerkrachten en ouders om met elkaar in gesprek te gaan**. Het doel is ouders en leerkrachten met elkaar te verbinden door samen te praten over thema's die ze beiden belangrijk vinden. Met de drempels en ideeën die uit het samen spelen naar boven komen, kan de school verder aan de slag.

Wordt jouw school ook een vier-sterrenschool ?

Een **vier-sterrenschool** is een school die ...

een sterke ouder-school samenwerking voorop stelt

ouder-school samenwerking invult als een volwaardig partnerschap tussen ouders en school in het belang van de kinderen

tijd neemt om actief te luisteren naar de stem van ouders

de stem van de school en ouders **SAMEN** inzet, als basis voor een sterk beleid op school

Ter voorbereiding

- Nodig **ouders** en **leden van het schoolteam** uit
  - » Zie p 13 tot p 15
  - » Spelduur: 4 tegels = 2.5 uur speltijd
- Denk na hoe je kan zorgen voor een **warm onthaal** van de deelnemers. Dit kan door bv. koffie/thee/koekje te voorzien.
- Kies een **moderator**
  - » De moderator:
    - ▶ *Speelt zelf niet mee tijdens het spel, om zo de rol van neutrale moderator waar te maken*
    - ▶ *Is goed voorbereid en kent het doel van het spel*
    - ▶ *Leidt het spelen van het spel in goede banen*
    - ▶ *Vraagt een leerkracht om het actieplan in te vullen*
    - ▶ *Noteert voor zichzelf een aantal sleutelwoorden om zo samen tot conclusies te komen*
    - ▶ *Zorgt ervoor dat iedereen aan het woord komt*
    - ▶ *Houdt rekening met meertaligheid door gebruik van klare taal, tempo, visuele ondersteuning,...*
    - ▶ *Zet in op verbinding tussen de deelnemers*
    - ▶ *Durft doorvragen/stelt bijvragen wanneer extra verduidelijking nodig is*
    - ▶ *Zorgt ervoor dat alle deelnemers de vragen begrijpen en hun ervaringen kunnen delen*
  - » Wil je meer weten over de rol van de moderator? Check ons filmpje.
- Leg het **spelbord** klaar
  - » De starttegel
  - » De pion en de dobbelsteen
  - » Het dak van je school

TIP ▶ Check ons filmpje over hoe je Sterrenschoon kan spelen vierdewereldgroepaalst.be/de-sterrenschoon of scan ▶

Benodigheden

In de speldoos:

- Dobbelsteen
- Vraagkaartjes
  - » Per thema zijn er 9 vraagkaartjes
  - » Leg het vraagkaartje met een sterretje bovenaan de stapel (per thema)

- Pion
- Thema-tegels
  - » De start-tegel geeft de aftrap van het spel
  - » Er worden samen 3 thema-tegels gekozen die besproken worden
- Dak van de school
  - » De plek waar de sterren worden verzameld

- Sterren
- Actieplan-kaart
  - » Maak hier een kopie van, zodat jullie samen acties kunnen noteren

Zelf te voorzien:

- Balpen
- Kopie van de actieplan-kaart
- Etiketten + stift om namen te noteren
- Koffie/thee/koekjes voor een warm onthaal

STERRENSCHOOL
ACTIEPLAN

THEMA
DIT WERKT GOED

HIERAAN MAG NOG GESLEUTELD WORDEN

DIT ZIJN OORSPRUKEN

THEMA
DIT WERKT GOED

HIERAAN MAG NOG GESLEUTELD WORDEN

DIT ZIJN OORSPRUKEN

Hoe het spel spelen?

1 ► STARTTEGEL

- Maak **kennis** met elkaar
  - » Verwelkom de deelnemers en bedank hen voor hun deelname
  - » Laat de deelnemers kennis maken met elkaar op een speelse en laagdrempelige manier
    - *Inspiratie voor laagdrempelige kennismakingsspelletjes: zie p 17*
  - » Na verwelkoming: geef iedereen een etiket om zijn naam op te noteren
- **Kies samen 3 thema's** waarrond jullie Sterrenschool gaan spelen
  - » Er zijn 6 thema-tegels: pesten, buitenschoolse activiteiten, begrijpbare taal, oudercontact, huiswerk en ten slotte inschrijven.
  - » Willen jullie liever een ander thema bespreken? Kies dan voor de tegel 'keuze thema'. Mogelijke thema's: schoolkosten, communicatie op school, verjaardagen vieren, het rapport, aanwezigheid/op tijd komen, activiteiten met ouders, schoolfeest, schoolagenda.....
  - » Leg de 3 gekozen thema-tegels onder het dak van jullie school.
- Hebben jullie kennism gemaakt? Hebben jullie 3 thema's gekozen? Dan hebben jullie de **1^e ster verdiend!** Leg een ster in het dak van jullie school.

Zo ziet het spelbord er mogelijk uit (afhankelijk van welke thema's gekozen werden)

2 ► BESPREKING EERSTE THEMA-TEGEL

- Leg de bijhorende vraagkaartjes klaar
  - » Leg het vraagkaartje met een sterretje bovenaan de stapel.
- Ieder om de beurt **gooit met de dobbelsteen** – stapjes worden vooruit gezet in wijzerzin.
  - » Dobbelsteen

- ▶ *Trek een vraagkaart*
- ▶ *De deelnemer die aan de beurt is, beantwoordt als eerste de vraag. Anderen mogen hier op inpikken, aanvullen,...*
Doel = dialoog

- ▶ *Vraag samen beantwoord? Ga 1 stap vooruit*

- ▶ *Ga 1 stap vooruit... zomaar... Het mag ook eens makkelijk gaan*

- ▶ *De deelnemer die aan de beurt is, benoemt iets wat hij/zij al heel goed vindt binnen dit thema. Daarna mogen anderen hierop inpikken.*
- ▶ *Ga 1 stap vooruit*

- » Op het spelbord – Emotico

- ▶ *Benoem een drempel binnen dit thema*

- ▶ *Geef een gouden tip binnen dit thema*

- Hebben jullie het gevoel dat het thema goed doorgesproken is?
  - » Vul dan samen het **actieplan** in.
  - » Leg nadien een ster in het dak van je school.
Proficiat, jullie school heeft een **2^e ster** verdiend!

3 ► BESPREKING TWEDE THEMA-TEGEL

- Leg de bijhorende vraagkaartjes klaar
  - » Leg het vraagkaartje met een sterretje bovenaan de stapel.
- Gooi opnieuw met de dobbelsteen zoals bij de 1^e thema-tegel
- Hebben jullie het gevoel dat het thema goed doorgesproken is?
  - » Vul dan samen het actieplan in.
  - » Leg nadien een ster in het dak van jullie school.
Proficiat, jullie school heeft nu een **3^e ster** verdiend!

4 ► BESPREKING DERDE THEMA-TEGEL

- Leg de bijhorende vraagkaartjes klaar
  - » Leg het vraagkaartje met een sterretje bovenaan de stapel.
- Gooi opnieuw met de dobbelsteen zoals bij de 1^e en 2^e thema-tegel
- Hebben jullie het gevoel dat het thema goed doorgesproken is?
  - » Vul dan samen het actieplan in
  - » Leg nadien een ster in het dak van jullie school.
Proficiat, jullie school heeft nu een **4^e ster** verdiend! Jullie zijn nu een 4-sterrenschool! Kampioenen in ouder-school-samenwerking!

5 ► AFRONDING VAN HET SPEL

- Vertel de deelnemers hoe de school nu verder aan de slag gaat met het actieplan.
- Bedank de deelnemers om mee te spelen.

WAT NA HET SPELEN VAN STERRENSCHOOL?

Tijdens het spelen van Sterrenschool, verzamelt de school enerzijds complimenten over zaken die erg goed lopen en anderzijds mogelijke actiepunten. Op de **actieplan-kaart** vinden jullie deze terug.

- **Koppel deze input terug** naar directie, beleidsondersteuner, zorgleerkracht, het hele schoolteam
- **Bespreek samen:**
  - » Welke zaken die al goed lopen kunnen jullie nog meer doen?
  - » Welke nieuwe acties kunnen jullie nog op poten zetten?
- Maak een **actieplan** op:
  - » Waar willen we naartoe op lange termijn?
  - » Welke tussenstappen hebben we daarvoor nodig?
  - » Welke kleinere acties kunnen we aanpakken op korte termijn?
- Vergeet niet om de **ouders van je school hierover te informeren**. De ouders die meespeelden met de Sterrenschool, hebben input gebracht die waardevol is voor de school. Het is altijd fijn om te horen wat de school met die input gedaan heeft/zal doen.
- Beperk deze terugkoppeling niet alleen tot de deelnemende ouders, maar informeer alle ouders hierover. Dit stimuleert bij ouders de goesting om ook in de toekomst te praten met de school over hun zorgen en verwachtingen.

De kijk van zowel ouders als de school is noodzakelijk om te komen tot een sterk schoolbeleid. We hopen dat jullie door het spelen van Sterrenschool ervaren hebben dat de inbreng van ouders een meerwaarde kan zijn voor het dagelijks school maken. We zijn er dan ook van overtuigd dat jullie de Sterrenschool niet 1 keer zullen spelen, maar het **regelmatig opnieuw bovenhalen** wanneer jullie nadenken over een nieuwe aanpak rond pesten, de organisatie van een info-avond, de aanpak in het werken met digitale platformen,...

WANT DOOR SAMEN TE WERKEN WORDT 1 + 1 = 3!

HOE EN WIE UITNODIGEN OM STERRENSCHOOL TE SPELEN?

Idealiter wordt Sterrenschoon met **maximaal 15 deelnemers** gespeeld - waarvan minimum 4 deelnemers vanuit het schoolteam.

Spelduur: 4 tegels = 2,5 uur speltijd

Deelnemers vanuit het schoolteam

Iedereen die op de school werkt kan Sterrenschoon spelen: directie, beleidsondersteuner, zorgcoördinator, zorgjuf, leerkracht, opvangbegeleider, brugfiguren, secretariaatsmedewerker, OKAN-leerkracht,...

Een deelnemer vanuit de school is:

- Gekend met de werking van de school
- Bereid om kritisch naar de schoolwerking te kijken
- Bereid om ervaringen van ouders te horen & in dialoog te gaan
- Bereid om zichzelf kwetsbaar op te stellen, iets te delen over eigen ervaringen,...

Deelnemende ouders

Alle ouders van de school zijn goede kandidaten om de Sterrenschool te spelen.

Bij voorkeur is de groep deelnemende ouders als volgt samengesteld:

- Een **realistische representatie** van de ouders die de school bereikt

TIP ► check de GOK-cijfers of SES-indicatoren van jouw school en probeer zo een representatief groepje ouders samen te stellen.

- Een **mix tussen erg mondige en minder mondige** ouders. Ook ouders die wat meer teruggetrokken zijn of weinig Nederlands spreken hebben interessante info te delen.

- Een **mix tussen ouders die al langer naar de school komen en nieuwere ouders.**

TIP ► ouders van instappers, hebben nog niet zoveel ervaringen met de schoolwerking. Voor hen is het moeilijker om Sterrenschool te spelen.

- Een **mix tussen ouders met kinderen in de kleuterschool en lagere school**

TIP ► **zet vooral in op het bereiken van kwetsbare ouders** (= ouders die extra ondersteuning/zorg nodig hebben vanwege bepaalde omstandigheden). Zij ervaren vaak drempels die minder kwetsbare ouders niet ervaren. Het is net naar die drempels waar we bij Sterrenschool op zoek gaan. Uitgangspunt is dat als kwetsbare ouders geen drempels ervaren, dat voor minder kwetsbare ouders ook zo is (omgekeerd geldt deze redenering niet).

HOE NODIG JE OUDERS UIT OM STERRENSCHOOL TE SPELEN?

Denk na: welke mix van ouders wil ik bereiken? (Zie p 14)

1 ► Maak een uitnodiging

- » Zoek je inspiratie? Op de volgende pagina vind je een voorbeeld (Download deze template op vierdewereldgroepaalst.be/de-sterrenschool.)

2 ► Geef de uitnodiging mee in de boekentas, via Smartschool, via Facebook, ...

3 ► Krijg je geen reactie van ouders?

- » Spreek hen persoonlijk aan op de speelplaats, in de klas, aan de schoolpoort,...
- » Bel hen persoonlijk op

TIP ► denk na wie van de school best welke ouder aanspreekt. Kwetsbare ouders bereik je gemakkelijker via een leerkracht die de ouder al kent, waar er al contact/vertrouwen mee is.

TIP ► bevrage ouders naar haalbaarheid: hebben ze opvang voor de kinderen, geraken ze op school,... Bekijk hoe je als school mee voor oplossingen kan zorgen (eventueel de kinderen gratis in de opvang laten blijven, een leerkracht die een ouder thuis ophaalt,...)

4 ► Herinner ouders de dag voor het spelen van Sterrenschool

- » Bv. via een smsje, mailtje, kort gesprekje aan de schoolpoort/in de klas, een sticker in de agenda,...

SPEEL JE MEE?

**WE HOREN GRAAG WAT JIJ ALS OUDER
TE VERTELLEN HEBT!**

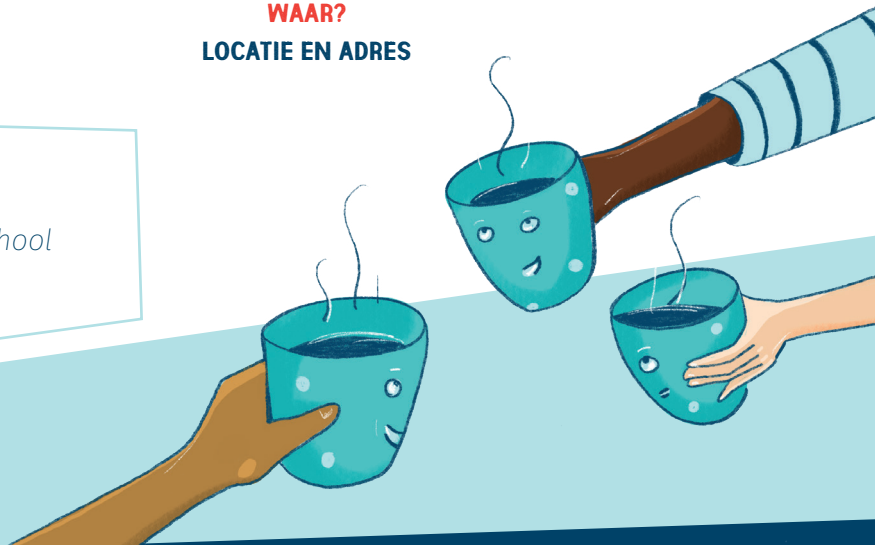
*Wat vind je belangrijk op de school van je kind?
Welke punten kunnen beter? Wat verdient een ster?
Waar wil jij nog meer over weten?*

Als ouders en leerkrachten spelen we samen
het spel “**DE STERRENSCHOOL**” om te praten over
wat we belangrijk vinden op school.

**WELKOM OP
DATUM**

**WAAR?
LOCATIE EN ADRES**

logo school

INSPIRATIE KENNISMAKINGSSPELLETJES (STARTTEGEL)

Enkele voorbeelden voor laagdrempelige kennismakingsspelletjes die op de starttegel gespeeld kunnen worden:

- **SPINNENWEB**

Ga met alle deelnemers in een kring zitten/staan. Eén persoon houdt het uiteinde van de bol wol vast en gooit de bol wol zelf naar een andere deelnemer en stelt die persoon ook een vraag. De ontvanger antwoordt op de vraag, houdt het touw vast en gooit de rest van de bol wol naar een andere deelnemer en stelt die een vraag, ... Dit gebeurt tot de bol wol opgegooid is. Er is een spinnenweb aan draden ontstaan die de deelnemers (letterlijk) met elkaar verbinden.

- **ALLITEREREN MET DE VOORNAAM**

» Voorbeeld: Bezige Ben, Creatieve Charlotte, Luisterende Lies...

Je kan hen ook een woorden laten kiezen dat hen het beste omschrijven aan de hand van de eerste letters van hun naam. En hen daarover laten vertellen.

- **LEVENDE DOMINO**

Maak een slinger van dominoblokjes/mensen. Als je een gelijkenis vindt met iemand, mag je hem een hand geven.

- **DOMINOSLANG**

Elke speler krijgt vijf dominokaartjes en schrijft er twee dingen over zichzelf op. Eén speler begint met dominosteen in het midden te leggen. De andere spelers proberen hun dominostenen aan te leggen. Ze zoeken naar linken tussen de persoonlijke dingen van de andere speler en datgene wat ze zelf op hun dominostenen schreven. Als ze een dominosteen aanleggen moeten ze de groep vertellen welke link ze leggen. Die link mag zeer ruim geïnterpreteerd worden. Bv. een dominosteen met erop "ik eet graag spaghetti" mag je tegen de dominosteen leggen waar op staat "mijn laatste reis was Italië.

• **OVER DE STREEP**

Er wordt een touw gelegd die de ruimte in twee deelt. De deelnemers mogen telkens antwoorden door over de streep te lopen.

Voorbeeldstellingen – loop over de streep:

- » Als je aan sport doet...
- » Als je een huisdier hebt...
- » Als je graag danst
- » Als je je vandaag hebt moeten haasten om hier te geraken...
- » Als je niet wist wat je vandaag aan moest trekken...
- » Als je meer dan 1 kind hebt...
- » Als je graag kookt...

Je kan ze ook laten kiezen of hun voorkeur laten geven door langs de ene of de andere kant van de streep te staan. Laat hen vertellen waarom ze die keuze maken. Voorbeelden:

- » Ketchup of mayonaise
- » Koffie of thee
- » Zwemmen of fietsen
- » Blauw of rood
- » Zee of bergen
- » Een boek lezen of muziek beluisteren

BENIEUWD NAAR JULLIE ERVARING!

We kijken er naar uit om jullie ervaringen te horen
bij het spelen van Sterrenschool!

Waren er mooie verbindende momenten met school en ouders?
Zijn er concrete actiepunten uit de bus gekomen?
Hebben jullie tips om Sterrenschool nog beter te maken?

LAAT ONS IETS WETEN!

Deel een foto via onze Facebookpagina
Of stuur ons een mailtje: nele@vierdewereldgroepaalst.be

MEER WETEN OVER VIERDEWERELDGROEP MENSEN VOOR MENSEN VZW?

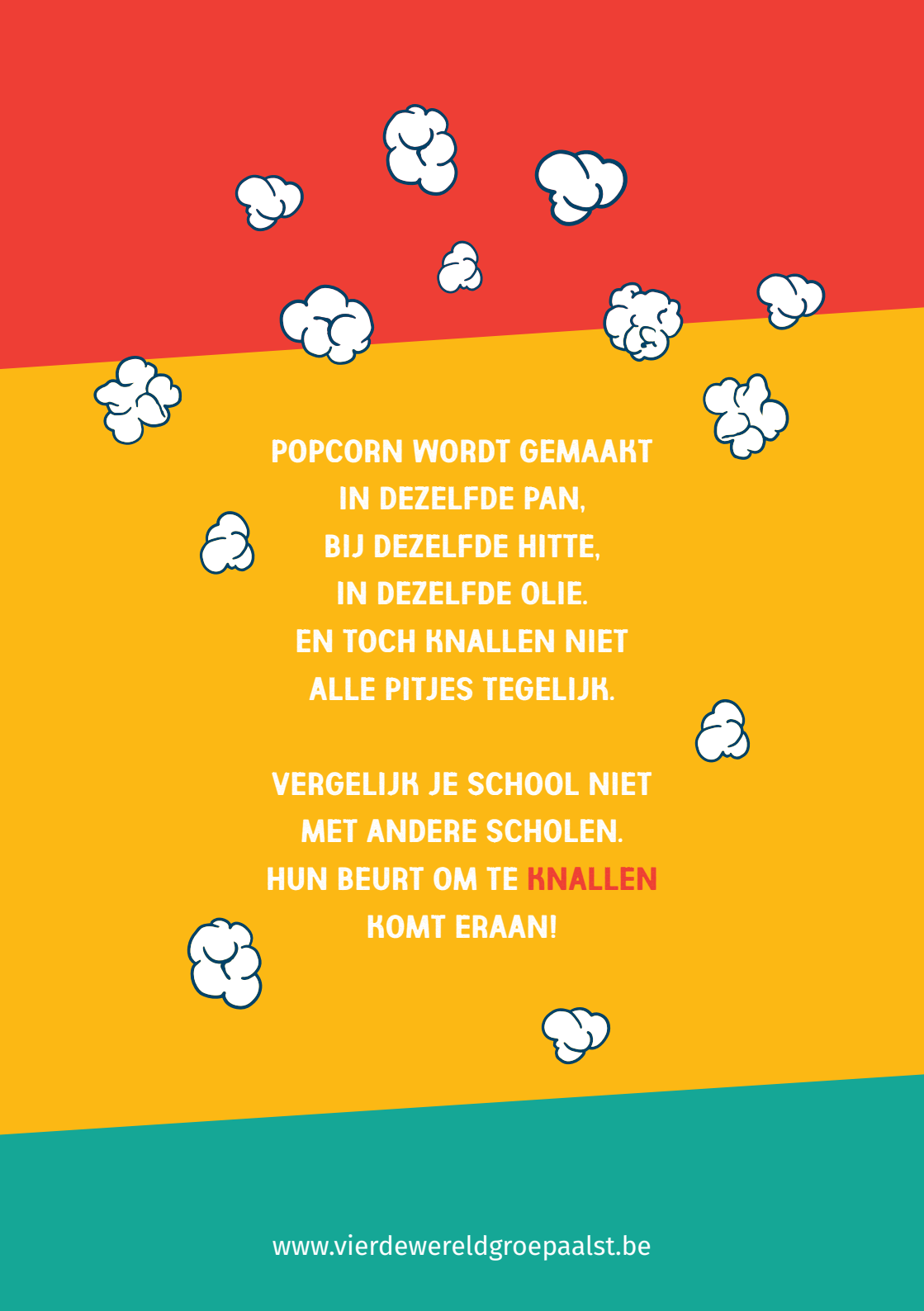
Vierdewereldgroep Mensen voor Mensen vzw
Sinte Annalaan 41/02
9300 Aalst

info@vierdewereldgroepaalst.be
www.vierdewereldgroepaalst.be

www.facebook.com/vierdewereldgroepaalst

ZET EEN
PUNT ACHTER
ARMOEDE!

POPCORN WORDT GEMAAKT
IN DEZELFDE PAN,
BIJ DEZELFDE HITTE,
IN DEZELFDE OLIE.
EN TOCH KNALLEN NIET
ALLE PITJES TEGELIJK.

VERGELIJK JE SCHOOL NIET
MET ANDERE SCHOLEN.
HUN BEURT OM TE **KNALLEN**
KOMT ERAAN!